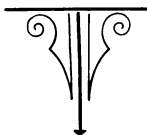

EM. ŽÁK

ŘEČI

O NEJSV. SRDGI PÁNĚ.

V PRAZE 1923.

**CYRILLO-METHODĚJSKÁ KNIHTISKÁRNA A NAKLADATELSTVÍ
V. KOTRBA.**

Původ a význam úcty Nejsvětějšího srdce Páně.

»Oheň na zem přišel jsem pustit,
a chci, aby se vznítíl«.

(Luk. 12, 49.)

Měsíc máj, kdy stromy jsou zasypány bílými a bledě červenými květy, je zasvěcen Marii Panně, Bohorodičce. Měsíc červen, kdy Bůh velí královně květin, růži, aby rozkvetla svojí čarovnou rudou barvou, náleží Ježíši Kristu. Květen připomíná nám nevinnost a andělské ctnosti Matky; červen obětavou lásku jejího Syna. A hned na počátku června ukládá nám církev slaviti památku Nejsvětějšího srdce Ježíšova.

1. Uctívání božského srdce Páně náleží mezi nové, od církve ustanovené svátky. A nejedem z vlažných, duchu církevního roku odcizených křesťanů snad dí: K čemu nové slavnosti? Dávni předkové, kteří měli daleko více pochopení pro pravdy sv. evangelia, neznali svátku ni zvláštní pobožnosti k Nejsvětějšímu srdci Páně. Je potřebí dnes, kdy svět tolik se oddálil od Ježíše Krista a jeho sv. učení, zaváděti nové, nebývalé svátky? —

K tomu nejprve odpovídám takto: Jenom starý, odumírající strom nemá květů, protože se vyžil a pomenáhu hyne. Ale zdravý a silný strom nese vždy nové a nové květy, zdobí se znovu svojí živoucí krásou. A církev katolická přes ctihodný věk 19 set let, přes všechnu nelásku a pronásledování, stále je svěží a živá ve své bohoslužbě, svých slavnostech a svátcích. A jestli i v těchto dobách náboženské vlažnosti slaví

nové svátky, je to důkazem její síly a nezdolnosti. Stáří jí neznávuje; lhostejnost mnohých neleká. Má pro své věrné vždy nové dny, kdy poutá jejich duše, nové podněty, jimiž unáší je do věčné říše lásky Kristovy. —

A dále dím: Když slunce na jaře zasvitne na zemi sněhem a ledem pokrytou, dlouho trvá, než jeho paprskům podaří se roztaviti její tvrdou zimní kůru a vykouzlití prvé jarní květy. A potom již nové a různé květy týden za týdnem rostou z lůna živé matky země, po celé jaro a po celé léto. Ano i tehda, když již podzim se blíží a šíří se chlad, země ještě vydává dříve nevídanou, novou svoji květenou. A tak je i s církví Kristovou. V prvotní, nejstarší církvi nebylo mnohých slavností, které dnes slavíme. Ale později slavností přibývalo, církevní rok obohacoval se stále novými svátky. A když nyní všude scházíme se k novým slavnostem a pobožnostem, je to neklamnou známkou, že církev nechřadne, nezmrá, ale má v sobě stále obnovující se život. Jako nevěsta Kristova přičiňuje nové květy do snubního věnce s Tím, který vstupuje na nebesa, jí řekl: „Jdu, odcházím od vás, a bych vám připravil místo v království nebeském. Až je připravím, přijdu zase a vezmu vás k sobě, abyste i vy byli, kde já jsem“. (Jan 14. 2.) A tak, když církev k starobylým, ctihodným slavnostem připojuje nové, když zpívá nové písně a modlí se novými myšlenkami a novými city, jest to důkazem jejího neutuchajícího žití, neochabující lásky ke Kristu. —

Srdce Kristovo — srdce jeho tělesné přirozenosti! Toť onen živoucí sval, v němž soustředila se krev, z něhož rozlévala se svatým jeho tělem a jež tekla na kříži za naši spásu. Jeho tep byl základní podmínkou Kristova pozemského žití. Ono bylo studnicí oné nesmírné jeho lásky k lidstvu. Uctívali jsme je vždy, kdykoli jsme padali na kolena před Bohočlověkem. Korili jsme se mu, když v duchu klekali jsme před božským Dítěm, položeném v jeslích, když obdivovali jsme Kristovu lásku k lidem, když cítili jsme hluboký žal té chvíle, kdy srdce jeho na kříži dotlouklo, i když sevřelo se naše nitro bolestí při vzpomínce, jak vojín

již mrtvé, ztichlé srdce Spasitelovo probodá kopím a vytéká z něho krev a voda, aby tak Kristus i poslední, stydnoucí krůpěj její dal za hříšné lidstvo. Uctívali jsme je, když v duchu provázeli jsme Mrtvého do skalního hrobu v zahradě Josefa z Arimathie a tiskli jsme polibek na probodenou jeho hrud. Ty všechny projevy naší oddanosti a lásky byly uctěním božského srdce Kristova.

2. Ale nyní uctíváme srdce Páně slavností zvláštní. Naše myšlenky a city směřují přímo k srdci Kristovu. A co dalo podnět k této nové slavnosti? — Je poučným, že nejkrásnějším slavnostem, jimiž koříme se nesmírné lásce Kristově k lidem, daly podnět prosté řeholnice. Jejich divčí, útlé a jemné srdce, zaníceno láskou k Spasiteli, zahořelo tak vznešeným, andělským citem, že hodny byly toho, aby zjevil se jim Kristus, jako kdysi po svém vzkříšení ukázal se ženám, které chvátaly za časného jitra prokázati ještě poslední poctu pohřbenému.

Blahoslavené **J u l i á n ě K o r n e l i o n s k é** (zemř. r. 1258), řeholnici v klášteře na hoře Korneliově nedaleko Lutichu, zjevuje svůj smutek, že je málo v Nejsvětější svátosti veřejně uctíván; a ona dává k tomu prvý popud, že ustanoven je svátek Božího Těla, tento vznešený a slavnostní projev víry v stálou přítomnost Kristovu pod způsoby chleba mezi námi. — I sv. řeholnici **G e r t r u d ě** v klášteře Heldelfenském (zemř. r. 1302) zjevil se kdysi Spasitel a vdechl v její srdce onu nesmírnou lásku k sobě. Když Gertruda ve dny bujného masopustního veselí se modlila, chtěíc odčinití ony urážky, jichž lid svou nevázaností v té době na Kristově učení se dopouštěl, zjevil se jí a pravil: „Budiž srdce tvé mi útočištěm, když lidé mne pronásledují. Tluku na bránu jeho, abys mi otevřela, a já mohl v něm spočinouti“. A Gertruda, vzpínajíc ruce k Spasiteli, takorka slyší tep srdce Kristova. Majíc v živé paměti vše, co dalo se v jejím nitru, píše potom sv. Gertruda knihu: „*Legatus divinae pietatis — Posel božské oddanosti*“, v níž přímo hříjí láskou k božskému srdci Kristovu. Srdce Páně je jí kleotnicí, v níž uzavřeny jsou poklady nebes; je jí překypujícím pramenem, z jehož toků duše

v očistci pijí občerstvení, duše bojující na zemi čerpají posilu, a vyvolenci v nebi zakoušejí nevýslovnou rozkoš. Je jí lampou, mezi nebem a zemí zavěšenou. Je jí milým příbytkem, zasvěcenou svatyní, která se otvírá duším, když opouštějí zemi, aby se v ní ukryly na věky, požívající nebeských radostí. (Předmluva k řečené knize.)

Sv. Gertruda byla první hlasatelkou úcty k božskému srdci Páně. O ní řekl Spasitel jiné řeholní její družce: „Nikde na zemi nemůžeš mne vroucněji hledati, nežli v Nejsvětější svátosti oltářní a pak v srdci a duši této mé vyvolené, jíž jsem věnoval všechnu lásku svého božského srdce“. (Tamtéž; 1. kn. 3. kap.) — —

3. Apoštol lásky, sv. Jan, miláček Páně, v prorockém nadšení říkal: „Až ochladne láska na světě stárím se sláblém, zjevím mu tajemství Nejsvětějšího srdce“. Bylo to v 17. století. Na dvoře francouzského krále Ludvíka XIV., zvaného „králem slunečním“, pod tenkou slupkou pokrytecké zbožnosti bujela největší požívačnost, smyslnost a mravní nevázanost. Pohanský mrav a bezuzdnost těch, kteří si říkali „křesťané“, šířily se v okolí. Nedostatek opravdového soucitu s trpícími zástupy a strádajícími třídami lidu se rozmáhal. „Rozmnožila se nepravost, protože ustydla láska mnohých“. Svět stárím se slábl. Podobal se nemocnému, v němž vyžívaly se všechny duševní síly; nebylo povznášející myšlenky, z níž by mohl vzejít nový život. To byla doba duševního rozkladu, mravního marasmu.

A v této době prorocká slova apoštola lásky, sv. Jana, se vyplnila. A Bůh zase vyvolil k tomu skromnou, prostou řeholnici ve francouzském klášteře Salesiánek Paray le Monial, Marketu Marii Aलोcogue. Bylo to roku 1674, v oktávě svátku Božího Těla, kdy tato pokorná služebnice Kristova osamělá klečela v klášterním chrámu na modlitbách, uctívajíc před svatostánkem Spasitele. V srdci jejím ozvalo se vroucí přání, aby svátostnému Kristu mohla splatiti všechnu lásku, kterou ustanovením Velebné svátosti lidstvu projevil. Tu náhle spatruje, kterak dvířka tabernakula tiše se otvírají a z nich vystupuje

sám Kristus. Je v kněžském, bílém rouše a blíží se k modlící se řeholnici. Jeho ruce ukazují na srdce, které bylo viděti. V srdci zela čerstvá, hluboká, krvácející rána. Bylo ovinuto trnovým věncem, z něhož vystupoval malý, hnědý kříž, a bylo takořka ponořeno v plameni ohně. A Kristus ji oslovil takto: „Viz zde mé srdce, které lidi tak milovalo, že vše učinilo a vyčerpalo a ztráviló se, aby jim dokázalo svoji lásku. Ale odplatou byl mi jen nevděk, pohrdání a lhostejnost mnohých. Proto chci, aby ustanovena byla zvláštní slavnost k uctění Srdce mého v náhradu za urážky, které dějí se mně, když tělo mé je vystaveno na oltářích. A slibuji, že všecky ty, kdo srdce moje takto budou ctíti, obdařím hojnými milostmi, a požeňáním nebes“.

Marketa svěřila se s tím, čeho byla svědkem, knězi Tovaryšstva Ježíšova, svému zpovědníku Klau diu Kolombierovi, který nejprve sám sebe zasvětil božskému srdci Páně a také horlivě pečoval o to, aby pobožnost a zasvěcení srdci Páně co nejvíce se rozšířily. Bratrstvo ku cti Nejsvětějšího srdce Páně utvořilo se nejprve v klášteře, v němž skromná Marketa Alacoque žila. Odtud šířilo se i v okolních klášteřech, až konečně papež Pius IX. ustanovil, aby po celé církvi v pátek, po oktávě Božího Těla slavil se svátek Nejsvětějšího srdce Páně. — Ten den máme si připomínati onu nevýslovnou lásku Kristovu k nám, máme sami takořka na srdci Kristově rozehráti se k větší lásce k Ježíši Kristu a ke svým bližním, máme vroucností svojí takořka vyrovnávati ony urážky, jimiž nevěrecký svět Kristu za jeho lásku k lidem ustavičně splácí.

Tak slavnost Nejsvětějšího srdce Páně významně se druží k svátku Těla Božího, jest jeho ohlasem a dovršením. Kleče před svatostánkem a koře se Spasiteli. krásně volá sv. Bernard k srdci Páně: „U tohoto chrámu, u této svatyně svatých, u této archy úmluvy budu se klaněti a chválu vzdávati Pánu, říkáje s Davidem: Nalezl jsem srdce svoje, abych se modlil k Bohu svému. Nalezl jsem srdce krále, bratra a přítele, srdce dobrotivého Ježíše. A naleznuv, nejsladší Ježíši, srdce

tvoje, klaněti se budu tobě, Bohu svému. A nejenom připust' modlitby mé do svatyně vyslyšení svého, ale táhni mne celého do svého srdce. Ó, Ježíši, nad vše nejkrásnější, obmyj mne od nepravosti mé a očisť mne od hříchu mého, abych zasloužil přebývati v srdci tvém po všechny dny života svého. Bok tvůj byl proboden, aby otevřela se nám brána. Srdce tvoje bylo zraněno, abychom zbaveni jsouce všech zmatků, mohli v něm přebývati". —

4. Svět sestaral. Je podoben učenci, který stále studoval, stále přemýšlel hlavou, ale srdce jeho při tom stydlo a měnilo se v led. Lidé nemilují se navzájem, jsou plni sobectví, plni ziskuchtivosti. Lásky, obětavé, upřímné lásky v něm málo. A nejenom že nemilují se lidé známí, přátelé, že uvolnila se pouta i mezi nejbližšími, že pokrevní svazky často jsou zpřetrhány: ochabla láska rodičů k dítkám, a také děti často již ani lásky k rodičům necítí. I svazky manželské, nejkrásnější a nejněžnější, rychle se uvolňují. „Ustydla láska mnohých“. Hrozí vzájemné se odcizení lidí, rozklad celé lidské společnosti. Proto v této době církev ukazuje nám na srdce Kristovo, srdce pro lidstvo krvácející, a touží, abychom na tomto srdci rozehřáli se novou láskou vespolek. —

Přední jeden francouzský spisovatel navštívil město Londýn a vystoupil na vysokou kopuli jednoho z největších chrámů světa, kostela sv. Pavla. Dole rozkládalo se takořka do nedohledna město se svými šesti milliony obyvatel, se vši svojí nádherou, bohatstvím, svými musey a paláci, ale také se svojí bídou, svými sklepními byty, v nichž lidé zmírají hladem. A když se tak zamyslel nad tímto moderním Babylonem, nad touto směsicí všeho různého obyvatelstva, které je si cizí, daleké, kde i ten soused často nezná souseda, a přece všichni ti mají společné jméno: „člověk, lidé“, tu vzpomínal: „Co jest zde, v sídle věd, umění a osvěty, duší, které schnou a hynou, neznajíce Boha, neznajíce Krista! Co chudých, kteří z rána nevědí, čím ukojí hlad a kde u večer skloní svoji hlavu! Co jest tu pláče, smutku, který nikdo nepotěší, co slz, jichž nikdo neосуší! — A kde toho příčina? Ustydla láska

k Bohu, pohasla láska k bližnímu. Hlavní znak křesťanské víry upadá v zapomenutí. Kristus Pán, sedě s apoštoly u památné poslední večeře, významně řekl: „Na rozloučenou dávám vám nové přikázání: Milujte se vespolek, jako já miloval jsem vás; podle toho poznají lidé, že jste moji učedníci, budete-li míti lásku jedni k druhým“. (Jan 13. 34.—35.) Ano, láska toť hlavní znak všech učedníků Kristových. Ale ona vymizela ze světa.

Náš věk zove se věkem rozumu. A jím zajisté jest. Netušený pokrok věd přírodních a technických zaplavil svět. Upoutal mysl lidskou tak, že člověk ztratil smysl pro Boha, náboženství, pro soucit s bližním, ano pro vlastní svoji duši. Věk náš jistě není věkem vzájemné lásky, věkem míru, přátelství. Ano není též věkem šťastným. Neboť štěstí nezáleží v učenosti, slávě, bohatství. Sídlem jeho není hlava, ale srdce člověka. Láska čistá, vznešená, svatá, jenom ona blaží člověka a plní jeho nitro svatou spokojeností.

Vzpomínám na sv. Augustina, velikého učitele církevního. Žil v nadbytku, v pohodlí, nadán všemi dary a schopnostmi ducha. Ale vášně zvítězily v něm nad ctnostmi, zlé náklonnosti nad přirozenými sklony k dobrému. Augustin vrhl se u vír nepravostí, přidal se k bludařům a žil k největšímu zármutku své matky, sv. Moniky. Ale milost Boží ponenáhlu klestila si cestu k jeho duši. Modlitby jeho matky a úchvatná, vroucí kázání velikého biskupa sv. Ambrože vedly jej k poznání dosavadního jeho života. Augustin se obrátil a z rukou Ambrožových přijal sv. křest. A potom jal se psáti svá památná »Vyznání« a začal je oním věčně pravdivým výkřikem každé po světle a lásce toužící duše: »Stvořil jsi nás, Hospodine, pro sebe a neklidné je naše srdce, dokavad nespočine v Tobě«.

Všechny přednosti a zábavy světa mají v sobě znamení pomíječnosti a nemohou nikdy plně upokojiti duši, prahnoucí po věčném, nepomíjejícím. Jediné Bůh a jeho pravdy uspokojují a blahem naplňují lidské nitro.

A k srdci Kristovu, které všechny objímalo svojí láskou, musíme se přichýliti, chceme-li, aby právě štěstí usídlilo se v něm. Jenom prameny jeho lásky dovedou uhasiti žízeň lidských duší. Kdo mimo ně je hledá, bloudí s Augustinem. —

5. Starobylá legenda vypráví, že *Nikodem*, tajný učedník Kristův, byl přítomen smrti jeho na Kalvarii. A když krev Páně v krůpějích padala dolů, zachycoval ji ve vzácnou opálovou misku, aby nebyla nevěřícími zneuctěna. Tato opálová miska, zvaná *sv. grál*, byla pak nejdražším pokladem, který střežili vyvolení rytíři v hradě Monsalvátě. A do ní o Velký pátek kladla bílá holubice, poselkyně Ducha sv., posvátnou hostii. A té chvíle sv. grál opět zahořel krví Páně, a všichni rytíři, pijíce z něho, byli posílení k životu ctnostnému a ke skutkům milosrdným.

Sv. grál i hrad Monsalvát jsou neznámy. Věky přešly přes ně a pohřbily je ve svém klíně. Jenom legenda o nich nám se zachovala. Ale ona nám stále volá: *Učíň srdce své svatým grálem! Kéž v tvé srdce kanou znovu a znovu krůpěje krve Kristovy a promění je v chrám lásky; lásky k Bohu, k Ježíši Kristu a k bližním! Přikloňme srdce svá k srdci božského Spasitele, a opětujme, co tak prostě, ale vroucně nám připomíná píseň k božskému srdci Ježíšovu:*

*Srdce Páně, lásky chráme,
tobě věrnost zachováme*. Amen.

II.

Milující srdce Kristovo.

Ruský spisovatel Maxim Gorkij vypravuje v jedné ze svých stepních povídek takto: Před dávnými věky žil uprostřed lesů, na stepi, národ spokojený při své práci. Ale přišli cizí kmenové a zahnali jej do nitra lesů, kde rozkládaly se bažiny a vládla tma. Nebylo viděti hustými větvemi ani k obloze, a otravné plyny vystupovaly z močálů, že lidé zmírali jeden po druhém. Ženy a děti plakaly; mužové stáli tu bezradní, nevědouce, jak se vysvoboditi, malomyslní jako odsouzení k smrti. — Tu objevil se mezi nimi statný, odvážný muž, jménem Danko. A ten řekl jim: „Nač utráceti síly pláčem a tesklivěním? Povstaňte, pronikneme les až tam, kde zase svítí slunce na zemi a štěstí se vrátí do našich příbytků! Já vás povedu.“ A oni uvěřili jemu. Danko stal se jejich vůdcem; všichni šli za ním.

Byla to dlouhá a namáhavá pout, kterou nastoupili. Stromy svými kořeny a kmeny uzavíraly jim cestu; každý krok vykupovali potem a krví. Šli dlouho a les byl stále stejně hustý, světlo na okraji se neukazovalo. Putujících zmocňovala se únava, a s ní do srdce vkrádala se malomyslnost. Jediný Danko šel stále ku předu a neztrácel naděje. Nastala bouře nad jejich hlavami. Lid začal reptati a vyčítati, že Danko neumí je vésti. „Ty's naší zkázkou, ty nás vedeš do záhuby,“ volali na něho a již zdvihali pěstě proti němu, chtějíce jej zabiti. Obstoupili jej a nedovolili mu jíti dále.

V té chvíli oči Dankovy zajiskřily podivným světlem. Danko náhle rukama rozdrásal si prsa, vytrhl z nich

tlukoucí srdce a pozdvihl je vysoko nad hlavu. V lese zaplálo to krvavým světlem jako by v něm svítila veliká pochodeň lásky. A Danko řítil se nyní v před; lid jako v novém, čarovném opojení za ním. Všichni upírali zraky k planoucímu, rudému srdci, jež Danko vysoko nesl před nimi. Šli v nadšení, až konečně les řidl a oni octli se v nové zemi, zalité sluncem a dýšící čistým, svěžím vzduchem. Lid, vida se vysvobozena, jásal a kupil se kol svého vůdce, jenž ustavičně krvácel. A Danko, spokojeně rozhlédnuv se ještě kolem, klesl k zemi mrtev. —

Tato světská legenda skrývá též hluboký náboženský smysl. Oním vůdcem, který krev a život svůj dal za spasení lidu, aby ukázal, že je pravým jeho učitelem a pastýřem, který jej chce vésti z tohoto údolí slz, z drsné země bezpečnou cestou k životu věčnému, je Kristus sám. I on ukazuje nám na své srdce, kopím probodené a z jeho očí čteme slova: „Vizte moji lásku! Nikdo nemá větší lásky než ten, kdo dává život svůj za přátele své.“

Kristus stojí tu takorůka před našima očima a ukazuje na své srdce, srdce milující. I chci dnes promluvit o milujícím srdci Kristově. —

1. Bylo to u jezera genezaretského, na místě odlehlém, kde Kristus kázal zástupům slova věčného života a uzdravoval nemocné. Lid slyše slova lásky a útěchy téměř zapomněl na denní své potřeby a naslouchal řečem, jakých dosud žádný z židovských učitelů k němu nemluvil. Plné tři dny vytrva i zástupové u něho. Spasitele dojímalá tato nesmírná láska lidu, který již neměl, čeho by pojedl. A tu srdce jeho promluvalo ona něžná, dojemná slova: „Líto mi zástupů“. (Mat. 15. 32.) A Spasitel, když nasýtil nejprve jejich duše slovy věčné lásky a útěchy, zázračně rozmnožuje chleby a tak zplašuje i jejich hlad tělesný.

„Líto mi zástupů,“ tento výrok zazněl po prvé, co svět světem stojí z úst Kristových. Vytryskl z láskyplného jeho srdce. Žádný mudrc, žádný vladař ni vůdce lidu nepronesl jej před ním. Toto slovo bylo heslem prvých křesťanů, že ochotně dělili se o svůj majetek se strádajícími bratry. Ono je základem všech sociálních

snah a programů. Ježíš stojí na základě křesťanském. Chudý toť bratr Kristův. „Cokoli jste učinili jednomu z nejmenších bratří mých, mně jste učinili.“ Tato slova milióny křesťanů volají do služeb lásky k bližnímu; otevírají jejich soucitná srdce.

Dávná legenda vypravuje ze života sv. Justiniána, patriarchy benátského, něžnou událost. Tento světec, jehož životním heslem bylo: „Vrchní pastýř nesmí míti jiné rodiny mimo chudé svého obvodu,“ přijal kdysi do domu nemocného, zimou se třesoucího chudáka. I nakrmil ho, svlékl z jeho rozedraných šatů a položil na své lože. A když nebožák zimou znovu se třásl, patriarcha svým tělem chtěl jej zahřáti. I sklonil se k němu, aby jej zadýchal svým teplem. A když to učinil, vidí náhle, že vlastně objímá ozářeného samého Krista. Cítí tlukot srdce Spasitelova a jeho láska k trpícím je tím ještě více posilována. Kristus jest ochráncem, přítelem, bratrem chudých. To jest ono milující srdce Ježíšovo, které nás volá k milosrdenství.

2. A nyní vizme další, dojemný obraz Kristovy lásky. Je tichý, vlahý podvečer v Galilei. Spasitel, znaven jako rozsevač, který po celý den sil slova věčné pravdy do srdcí posluchačů, usedá opodál apoštolů, aby si odpočinul. V tom přicházejí ženy, matky galilejské, nesouce nebo vedouce svá dítká. Věří, že Kristovo požehnání zaručí štěstí jejich miláčkům. Chtějí, by Ježíš dítkám požehnal. Ale apoštolové, dbalí odpočinku svého Mistra, brání ženám, aby jej vyhledali. „Pán je unaven“, vysvětlují jim. A Kristus, slyše ta slova, povstává, jde ženám vstříc a praví ona vroucí, dojemná slova: „Nechte maličkých přijít ke mně a nebraňte jim, neboť takových je království nebeské.“ (Luk. 18. 15.—17.) A potom bere dítky na svůj klín, tiskne je k svému srdci a žehná jim. Jak něžný to projev milujícího srdce Kristova.

Při té vzpomínce jak trudno mysliti na to, že Kristus a jeho sladké učení ze škol má býti odstraněno! Nebeský přítel dítek má jim býti neznámý a cizí. Jak bolno, že jeho symbol, kříž, znamená nejobětavější lásky, ze školních světnic odstraněn! Je snad křesťan, a co

dím křesťan, je člověk, mající smysl a lásku k dětem, který by to schvaloval? Srdce Kristovo náleželo dětem, jako zas dětská srdce náležejí Kristu. Přerhávat tyto svazky mohou jenom ruce ukrutné, srdce tvrdá, jež nemilují, nenávidící Bohočlověka.

3. Ale sledujme nyní dále milující srdce Kristovo. Vizte Krista na poušti, bedlivě se ohlédajícího na všechny strany a volajícího zbloudilou ovečku. „Zanechal 99 věrných a jde po té, která se ztratila. A když ji nalezne, vloží ji s radostí na ramena svá.“ Nemá pro ni slova hněvu, ran, ale srdce jeho plesá. Zvedá zbloudilou ovečku na svá ramena, chvátá s ní domů a svolává přátele a sousedy a dí jim: „Radujte se se mnou, neboť jsem nalezl ovci, která se byla ztratila.“ A Kristus ihned vykládá toto podobenství, říká: „Tak bude větší radost v nebi nad jedním hříšníkem pokání činícím, nežli nad 99 spravedlivými, kteří pokání nepotřebují.“ (Luk. 15. 4.—7.) Tu opět ukazuje ono milující srdce dobrého, trpělivého, milosrdného otce, kterému dítě bolesti, pobloudilý syn, který způsobil mu nejvíce starostí a bezsenných nocí, nejvíce leží na srdci. Vždyť ve své slabosti a křehkosti potřebuje nejvíce otcovy lásky a dobroty. — Kristus, který přijímá pokleslou ženu, který objímá marnotratného syna, jaký to neskonalý vzor milujícího srdce! Již pro tuto lásku zaslouží si jeho srdce největší naší vděčnosti! Lásky, která odpouští, zapomíná, která novým rouchem káže odítí vracejícího se pobloudilce, která dává vystrojiti hostinu radosti z jeho návratu, toť srdce Kristovo. —

4. A nyní vraťme se ještě na poušť, kde Kristus dlí mezi zástupy. Sytí jeho duši slovy evangelia, zapuzuje jeho hlad tělesný. Je mu líto zástupů. Vzpomíná té chvíle: Kdo se jich ujme, kdo je potěší a posílí, až jednou odejdu z tohoto světa? V jeho srdci té chvíle rodí se nová myšlenka; ví, která zůstane s nimi na věky. Proto, když druhého dne zástupy, které nasytil, našli jej ve sbornici kafarnaumské, slibuje jim „chléb živý“, který s nebe sestoupil. Slibuje, že zůstane s nimi ve způsobách chleba a vína na věky. Stále bude volati k nim: „Pojďte ke mně všichni,

kteří pracujete a obtíženi jste, a najdete pokoj duším svým“. Proto ustanovuje při poslední večeři Nejsvětější svátost oltářní. Toť vrchol jeho lásky, jež touží býti ustavičně mezi lidskými syny; chce je těšiti, chce je síliti a jim pomáhati, i když znovu bude nepřáteli tupen, když se mu budou posmívati, jej kamenovati, jako nejednou za pozemské pouti Kristu se stalo. Kristus volá a hledá své, nic nedbaje urážek, které strpí od nenávistníků evangelia.

Člověk, který byl pohaněn, uražen a potupen, vzdaluje se společnosti, kde dlí jeho nepřítel. Svátostný Kristus jako je věrnými svými uctíván, tak snáší též pohany, které mu nenávistníci znovu strojí. Jediné vroucí srdce, jediná modlitba je mu útěchou, když sta nepřítel jej tupí a jemu se rouhají.

Vzpomeňme oněch bohopustých výstupů, jež dály se v chrámech pařížských za velké revoluce francouzské. Pod heslem: „Volnost, rovnost, bratrství“, páchalo se nejhrubší násilí. Davy, jež pustily uzdu svým nezkraceným, divokým pudům a vášním, vrhají se do chrámů, otevírají svatostánek, sv. hostie rozhazují po zemi a šlapou po nich v bohopustém rouhání. Do kalichů nalévají kořalku a opíjejí se. Ohavnost zpuštění znovu se usadila na místě svatém. Kristus opět je vláčen a smýkán, jako ve chvíli, kdy římsští vojáci vlekli jej křížovou cestou na Golgatu. To byla svoboda, daná hrubým, nevzdělaným, surovým davům.

Jenom několik Kristu věrných kněží, když běsnění ustalo, tiše vešlo do chrámu, aby sebrali pošlapané hostie, jako kdysi první křesťané sbírali ztuhlé krůpěje krve a ostatky prvých mučedníků, odsouzených v arénu na pospas hladových šelem. Jejich úcta a láska zaceľovala rány Kristovy. Jeho milující srdce odpouštělo. A výjevů podobných i dnes není nedostatek. Vyloupený chrám, potupený svátostný Kristus — tak i dnes dočítáme se nejednou. A svátek Nejsvětějšího srdce Páně má ten účel, abychom v těchto posvátných okamžicích hleděli vroucí úctou Nejsvětější svátosti odčiniti ony urážky, jichž svátostný Kristus zlehčováním a tupením utrpěl.

5. A nyní v duchu ještě vizme Ježíše Krista na kříži. Dobrý pastýř dal život za ovce své. Prorocká slova Jana Křtitele, jimiž pozdravil Krista s pouště se vracejícího: „Ejhle beránek Boží, který snímá hříchy světa!“ se tu vyplňují. Kristus umírá, aby tak přinesl obět za naše hříchy. Toť ona největší obět milujícího srdce. —

Hluboká legenda vypráví, že praotec Adam, vyhnán byv z ráje, jako kající se dlouho putoval světem, až našel poslední svůj odpočinek tam, kde po tisíci létech rozkládalo se svaté město židovské, Jerusalema. Zde vykopali mu jeho synové hrob, zde jeho vnukové i pravnukové byli pochováni po jeho boku. — Hrob jeho později byl zapomenut. Věky pokryly jej pískem, zemí, mírnou květenou, až vytvořilo se tak z hrobu Adamova mírné návrší, později zvané Golgota, hora lebek. — Zde nad hrobem Adamovým zmrákal druhý, duchovní praotec lidského pokolení, Ježíš Kristus. A když při jeho smrti stalo se zemětřesení a skála na přič se rozpukla, tu krůpěje krve Spasitelovy pronikly rozpuklinou, až skanuly jako nebeská rosa na lebku Adamovu. Byl vykoupen, a s ním všecko lidské pokolení. „Jako v Adamovi všichni jsme zhřešili, tak v Kristu všichni vykoupeni jsme“, praví apoštol.

A tato krev Kristova, přítomná při mši sv. ve způsobě vína, stále kane v duše věřících, kteří zbožně mši sv. jsou přítomni, stále očisťuje duše kajících, poskvrněných hříchy. Ve svátosti pokání jsou ony „obmyty krví Beránkovou“, protože Kristus smrtí svojí zjednal nám odpuštění hříchů. Vždyť sám, ustanovuje při poslední večeři Nejsvětější svátost, pravil ona památná slova: „Tatoť jest krev má, krev nového zákona, která za vás a za mnohé vyлита bude na odpuštění hříchů“. Toť onen nejvyšší vrchol, nejvyšší důkaz milujícího srdce Kristova, když svoji krev, svůj život obětuje za spásu lidstva. —

Pro všechnu budoucnost národa israelského, porobeného v zemi faraonů, byl to velmi významný okamžik, když Mojžíšovi dostalo se poslání, aby se stal

vůdcem národa a vyvedl lid ze země egyptské. Bylo to na poušti u hory Horeb. Mojžíš, pastýř stád, spatřuje keř, který hořel, ale neshořel. A když blíže přistoupil, ozve se z plamene ohně hlas, volající: „Nepřibližuj se sem, ale zuj obuv z nohou svých, nebo místo, na kterém stojíš, země svatá jest“. A když Mojžíš učinil po rozkazu Božím, z plamene ohně praví hlas dále: „Viděl jsem trápení lidu svého v Egyptě, a znaje bolest jeho, chci je vysvoboditi a vyvésti do země dobré a prostranné, země medem a mlékem tekoucí“. (I. Mojž. 3. 7.—8.) Kristus, ukazuje na své srdce, plné přesvaté krve, plné lásky, která neuhasí, rovněž k nám volá: „Vidím tvůj neklid a nespokojenost; vidím, jak žiješ v porobě vlastních chyb a vášní. Přikloň se ke mně a já tě vyvedu z tvé nespokojenosti v říši radosti a lásky; z tvé duševní poroby v zemi svobody synů Božích. Uč se překonávati sobectví, potlačovati všechen hněv a nenávisť k lidem, uč se jim dobře činiti, odpouštěti nepřítelům, jako já jim odpustil, a tvůj život stane se radostnějším. Bude bezpečnou cestou k nebesům, kde čekám na tebe a chci tě jednou přivinouti k milujícímu srdci svému.“ Amen.

Rozbolněné srdce Kristovo.

V Paříži, na nejvyšším bodu této francouzské metropole, vypíná se krásný chrám, zasvěcený Nejsvětějšímu srdci Páně. Je tu jako veliký pomník zbožnosti slavné Francie, která zvána byla „nejstarší dcerou církve“, poněvadž ze všech románských národů Francouzi první přijali z rukou katolických biskupů a kněží víru Kristovu. Na mohutných podstavbách tyčí se tento chrám Nejsvětějšího srdce Páně k nebesům jako první a největší národní svatyně, jež vévodí celému okolí. A v průčelí jeho velikými, zlatými písmeny skví se nápis: „*Sacratissimo cordi Jesu Christi Gallia poenitens et devota*. Nejsvětějšímu srdci Páně Francie kající a zasvěcená“.

Tak vyvrcholila katolická Francie vroucí přání pokorné své dcery, vroucí a pro úctu Nejsvětějšího srdce Kristova horující řeholnice Marie Markety Alacoque. Chrám pařížský, zvaný obyčejně „*Sacré Coer*“, jest největším pomníkem úcty k srdci Spasitelovu. Stavěl jej duch kající, která chtěla tímto dílem odčiniti všechny pohany a křivdy, které kdy ve Francii svátostnému Spasiteli se staly. „*Sacré Coer*“ je tu jako trvalá obět, jako ohromný kamený oltář, na němž spalují se všechny urážky, učiněné svátostnému Spasiteli, v němž stále je uctíváno a odprošováno rozbolněné, zraněné srdce Kristovo. — A o tom rozbolněném srdci Páně dnes chci promluvit.

1. Když Kristus, provázen několika svými učedníky, vstoupil před svátky velikonočními do chrámu

jerusalemského, hluboce zkormoutilo se jeho nejsvětější srdce. V předsíni chrámové spatřuje prodavače obětních zvířat a penězoměnce, kteří cizí mince proměňují přichozím za domácí minci chrámovou. Řev zvířat, cinkot peněz, hlučné smlouvání a vášnivé obchodní vyjednávání ozývá se na místě, kde v pokorných modlitbách měla se šířiti posvátná bázeň a ticho, jakéž sluší na dům Hospodinův. Spravedlivý hněv zmocnil se té chvíle Krista. A on, učiniv z provazců, za něž přivazována byla obětní zvířata, bič, vyhnal všecky z chrámu, stoly penězoměnců zpřevracel, volaje: „Ođneste to odtud a nečiňte domu Otce mého domem kupeckým“. (Jan 2. 13.—16.) Znesvěcovači chrámu poslechli. Ale snadno pochopíme, že s nevolí a s hněvem, který se jevil v nenávistných jejich pohledech, odcházeli z předsíně chrámu, kterou proměnili za rušné tržiště.

Výjev v chrámě jerusalemském znovu se opakuje. Nejedno srdce lidské, kdysi zasvěcené Kristu, podobá se tržišti. Jenom starost o časný zisk, mamon, je vyplňují Myšlenky na obchod a nahromadění bohatství je ovládají. A tu ve chvíli posvátné blíží se Kristus k srdci. Zdá se nám, že opět uplétá bič, aby vypudil z něho onu nenasytnou hrabivost a bezměrný hlad po statcích pozemských. — Nedivno, že ti, jichž duše je plna divokých vášní, které se v něm znovu a znovu ozývají, nemilují Krista. On je káře a stále převrací stoly penězomilců. Nechtí slyšeti oněch slov Kristových, kterými on přehodnotil statky hmotné a duchovní, řka: „Co je platno člověku, byť i celý svět získal, ale na duši škody utrpě“. Kdo chce býti pravým učedníkem Kristovým, musí vymrskati ze srdce svého onu nesmírnou přílnulost k statkům hmotným. Musí otevřítí své srdce lásce k Bohu, ke Kristu, jeho milosti a jeho církvi, otevřítí je účinné lásce k bližnímu, a potom zavítá v ně nové štěstí, nový klid a spokojenost, kterých statky pozemské nikdy nemohou skytati.

Leč vizme dále srdce Kristovo krvácející.

2. Bylo to po oněch svátcích velikonočních, kdy Kristus s hloučkem svých učedníků vrátil se o Ga-

lilee. Zavítal do Nazareta, kde žil svůj dětský a jinošský věk, kde pracoval v dílně svého pěstouna. Přišel do městečka, k němuž pojily se nejkrásnější vzpomínky blaženého jeho života. — V den sobotní vstoupil do sbornice, aby nejprve svým přátelům zjevil tajemství svého původu a účel svého poslání na svět. Zde přečetl z knihy Isaiáše proroka ono hluboké messiánské proroctví: „Duch Páně nade mnou, proto pomazal mne a poslal mne kázat evangelium chudým, uzdravovat zkroušené srdcem, zvěstovat vzácné léto Páně“. Když dočetl, jal se vykládati, že na něm slova prorokova se vyplnila. On jest onen národem židovským očekávaný, světu přislíbený Messiaš. Nazaretští, slyšíce slova ta, nesmírně se horšili. Ten, který mezi nimi rostl, jehož práce, pluhy, stoly, polní náradí měli ve svých rukou, to že je Messiaš? Plni nevole nad sebevědomými, smělymi slovy Ježíšovými, chopili jej, vyvedli ze sbornice a vlekli na vrchol hory, pod níž Nazaret se zdvihal, aby jej svrhli dolů. Ale tajuplný klid a vznešenost, jež vyzařovala z osoby Kristovy, schladily jejich nenávist. Přišedše na horu, odstoupili od něho. A Kristus opouští město svého mládí s trpkými slovy: „Žádný prorok není vzácným ve své otčině“. (Luk. 4. 24.) Odchází, aby vícekrát v ně nevesel. — Jak krvácelo v té chvíli srdce Kristovo, když u vlastních nenalezl pochopení. „Přišel mezi své a oni jej nepřijali“. I na něm se vyplnil osud proroků; lid slova pravdy a upřímné rady přijímal s kamením v ruce. —

„Nikdo ve své vlasti není prorokem“, ta slova vyplňují se stále. Lid přijme a zamiluje si spíše falešné proroky, kteří lichotí jeho sebevědomí a samolibosti, rozněcují jeho vášně, opájejí duše sliby neuskutečnitelnými, nežli by popřál sluchu vážným, svědomitým, své odpovědnosti vědomým učitelům. Poplvání, zasypání posměchem uchylují se tito povolání vůdcové v ústraní, co zatím nepraví vůdcové, vlastně svůdcové lidu, zmocňují se vůdčího místa. Ale kde zaslepenost zmocnila se některých vrstev národa, tam začíná již rozklad, a trest jako mraky kupí se nad

hlavou. — Rozbolněné, nepochopené srdce Kristovo budiž útočištěm všech těch upřímných a obětavých vlasteneckých mužů, které svedený lid prohlásil za škůdce národa, za zrádce a psance, a vyhání je z rod-
ných měst a krajů!

3. A sledujme Krista dále v jeho bolesti. Na poušti H á r a n přislíbil zástupům ustavičnou přítomnost. svoji pomoc a ochranu v Nejsvětější svátosti. Slíbil pokrm, jenž nasytí jich duši a bude jim zárukou slavného vzkříšení. Lid zase nechápe. Ale, což smutnějším, nechápej jí ani někteří z učedníků, a pohoršující se nad slovy Kristovými, praví vespolek: „T v r d á je t a t o ř e č a k d o j í m ů ž e r o z u m ě t i!“ A rozmrzení záhadnými slovy Kristovými, někteří z učedníků opustili Spasitele. Přestali býti jeho vyznavači; první, kteří vystoupili z mladé církve. Odchod jejich zabolet Spasitele; hluboko ranil jeho srdce. A Kristus vida, že jej opouštějí, s teskností obrací se nyní k 12 apoštolům a táže se: „C h c e t e - l i i v y o d e j í t i?“ A tu Šimon Petr, odpovídaje za ostatní, řekl: „P a n e, k e k o m u b y c h o m š l i? T y m á š s l o v a ž i v o t a v ě č n ě h o, p r o t o ž e j s i K r i s t u s, S y n B o ž í.“ (Jan. 6. 62.—70.) —

Jak zarmoučeno bylo srdce Ježíšovo, když ti, kteří se k němu hlásili, nyní jej opouštějí! A to jediné proto, že nemohli pochopiti tajemství. — A neopakuje se tento smutný, Krista zraňující výjev i nyní, když křesťané horší se nad tajemstvím Nejsvětější svátosti? Když nechápej velkou lásku Kristovu, která se v něm zjevuje? A nemáme i my s apoštolem Petrem a s ostatními znovu a znovu opakovati: „P a n e, k e k o m u b y c h o m š l i? M y v í m e, ž e m á š s l o v a ž i v o t a, p r o t o ž e j s i K r i s t u s, S y n B o ž í.“ —

4. A uvažme jiný výjev ze života Spasitelova. Den po sobotě, před svým utrpením, Kristus, sedě na oslátku, jako kníže pokoje, pozdravován jako Messias národa, jede do Jerusalema. Zástupové jej vítají, palmové ratolesti házejí mu na cestu. A Kristus, když průvod dospěl na horu olivetskou a nádherný výhled na Jerusalema rozevřel se před jeho zrakem, zastavil se. Smutně pohlédl na město a zaplakal. Vidí je vše-

vidoucím zrakem v ssutinách, jeho syny buď pobité nebo rozptýlené a dí: „Ó, kéž bys poznalo aspoň v tento den svůj, co je tobě k pokoji! Ale nyní jest to skryto před očima tvýma. Neboť přijdou na tebe dnové, ve kterých nepřátelé tvoji obklíčí tě naspem, a oblehnou tě a sevrou tě se všech stran. A na zem povalí tebe i dětiky tvé a nezůstaví v tobě kamene na kameni. poněvadž jsi nepoznalo času navštívení svého“. (Luk. 19. 42.—44.)

To byl jeden z nejbolestnějších okamžiků v životě Kristově. Vstupuje do města slávy a v duchu již vidí, jak týmiž ulicemi bude veden s těžkým křížem na ramenou na místo popravné. Vidí město, které jej nepřijalo, stíženo trestem Božím, zkázou a zánikem takovým, že ze ssutin nikdy již nepovstane k dávné své slávě. Ale Kristus stojí tu také jako prorok věků budoucích a pláče nad každým národem a každou zemí, která pohrdla jeho spasnou naukou. Vidí jejich budoucí úpadek a rozklad. —

5. A nyní měl bych vlastně líčiti výjev za výjevem z přehořkého utrpení Spasitelova. Tu srdce jeho nejvíce krvácelo. Od chvíle, kdy v památný večer před svátkem velikonočním zasedl k poslední večeři, srdce jeho stále sevřeno bylo smutkem. Vzpomeňme chvíle, když předpovídá zradu Jidášovu a potom zapření Petrovo, kdy loučí se s apoštolý a teskliv jde do zahrady Gethsemanské. Jaký to smutek naplňoval jeho srdce! S ním svěruje se důvěrně apoštolům, řka: „Smutná je duše má až k smrti“. Vzpomeňme jeho tesklivosti ve chvíli, kdy k Otci svému nebeskému se modlí ona vroucí, úpěnlivá slova: „Otče, možno-li, odejmi tento kalich ode mne“. Jeho nejsvětější srdce v té chvíli tištěno je úzkostí více než oliva pod lisem gethsemanským. Proto nedivno, že jeho tep je tak zrychlen, srdce tolik zúženo a krev tak prudce kolotá, že proniká cévami a v drobných krůpějích objevuje se na jeho skráních. Kristus krví se potíci, jaký to obraz trpitele, duševních muk, nevýslovné úzkosti.

A když po třetí modlitbě klid a odevzdanost vra-
cejí se v jeho duši, začínají nyní muka tělesná. Je tu
ono spoutání, odsouzení Kristovo, noc v žaláři, cesta
k Pilátovi, cesta s křížem. Jaké utrpení snáší tu nejvýš
citlivé jeho srdce! Jaká bolest svírá jeho fysické srdce,
jež trpí až do posledního svého tlukotu! A když
zemřel a srdce jeho dotrpělo, ještě není pro ně klidu;
ani mrtvé nemá míti odpočinku. Přichází vojín a pro-
bodá je, by i poslední krůpěj nejdražší krve Kristovy
vyronila se za spásu světa. A což je neméně bolestné:
Maria, matka Páně je svědkem tohoto výjevu. Vidí,
kterak vojín napřahuje kopí na mrtvého jejího Syna,
visícího na kříži, slyší onen zdušený, temný zvuk, když
hrud' Kristova je probodena a srdce se otvírá. — Je
možno, aby milující matka byla přítomna tomu, kdy
mrtvý syn její leží na pitevním stole, aby byl otevřen?
Aby slyšela skřípání pilky, jež otvírá jeho lebku,
a viděla nože, které zarývají se do těla, které ona kdysi
pokrývala polibky? Takového výjevu srdce milující
matky nesnáší. Jenom Marie je tu se svým živým,
krvácejícím srdcem. Tone v moři bolesti a z duše její
přes sevřené rty zaznívají slova modlitby. Slova od-
prošení za všechny potupy a rouhání, jimiž byl urážen,
slova úcty a lásky k božskému srdci jejího Syna. Toť
takořka první pobožnost k Nejsvětějšímu srdci Páně. —

6. Ale smrtí, která hojí každou ránu, srdce Spasi-
telovo ještě nepřestalo trpěti. Smrt neznamenalala ukon-
čení jeho muk. I oslavené srdce vzkříšeného Krista znovu
je probodáváno. Vpomeňme onoho výjevu, kdy Šavel
Tarsenský, lačný krve křesťanů, pospíchá do Damašku,
aby zde zajal křesťany a odvedl je svázané do Jerusalema
před vysokou radu židovskou. Zaslepen nenávisťí vůči
učedníkům Kristovým, chce projítí všechna města, kde
oni se skrývají; touží vyhladiti jméno Kristovu s povrchu
světa. A tu náhle před branou Damašku světlo s nebe
obkličuje Šavla, a s nebe slyšeti hlas: „Šavle, Šavle,
proč mne pronásleduješ?“ Poděšen, poražen
k zemi jako bleskem, táže se Šavel: „Kdo jsi, Pane?“
A hlas odpovídá: „Já jsem Ježíš, kterého ty
pronásleduješ.“ (Skut. apošt. 9. 3.—5.) Kristus
těmi slovy jasně a významně prohlašuje, že žije ve svých

věrných na zemi dále, že pronásleduje jej, kdo pronásleduje jeho učedníky. Kristus, který řekl, vstupuje na nebesa, ona hluboká slova: „Já jsem s vámi po všechny dny až do skonání světa,“ žije ve své církvi. Její sláva jeho slávou, její utrpení jeho utrpením. Kristovo srdce vždycky trpí, když církev trpí.

Utrpení bylo církvi předpověděno samým Ježíšem. Na cestě do zahrady getsemanské řekl Pán Ježíš apoštolům: „Není služebník větší nežli pán jeho. Jestli mne pronásledovali, i vás budou pronásledovati.“ (Jan 15., 20.) Utrpení církve náleží takoruka k jejím známkám. Církev tupená, pronásledovaná, církev, jejíž nejlepší synové budou žalářováni, mučeni, k smrti odsuzováni, toť pravá církev Ježíšova. — A která je církev, jejíž roucho smáčeno je nevinně prolitou krví? Na jejímž čele stkví se krev mučedníků? Jež utrpení nese ve svých dějinách? Je to ona církev, jež vyšla z katakomb, vyšla zalitá krví mučedníků, jejíž kořeny vždycky svlažovány byly buď krví nevinných, nebo slzami kajčenských: církev katolická. Nebylo století, kde by nebyla stíhána posměchem a pomluvami nepřátel a pronásledováním mocných.

7. I dnešní doba, jež tak ráda se chlubí heslem svobody, není bez útisků a pronásledování církve katolické. Dkladů a důkazů nemusím snad podávat. Ty nízké štvance na veřejných schůzích, ony potupné nadávky, jimiž nás zasypávaly snad všechna nároží ulic, ale jichž ušetřeny byly všechny jiné náboženské společnosti, s dostatek a tom svědčí. Ale všechno to pronásledování má v nás posílití to vědomí, že jsme v pravé církvi Kristově, že jsme v tomto utrpení jeho praví následovníci. Těch nesmíme se lekat. Neboť Kristus řekl: „Kdo mne zapře před lidmi, toho i já zapřu před Otcem, který je v nebesích. A kdo mne vyzná před lidmi, toho i já vyznám před Otcem svým nebeským.“ V této době víc nežli kdy jindy žádá od nás Kristus rozhodné a pevné vyznání naší víry. Bázeň lidská nesmí nás lákat tam, kde se jedná o pravdu Kristovu a naši spásu. —

Vzpomínám poučné události z dávných dob. Žil kdysi král, jenž syna svého velmi miloval. Ale syn ne-

splácel jemu stejnou láskou, nýbrž vzbouřil se proti otci, neboť bažil po jeho koruně. Zosnoval spiknutí. Avšak paže otcova a jeho přítel byla silnější nežli spojené ruce buřičů. Syn byl poražen a zajat. — Král, do duše zraněn tímto černým nevděkem, zasedl na přísný soud, a odsoudil pro výstrahu všem vlastního syna k smrti.

Když rozsudek byl veřejně ohlášen, z tisíců hrdel zazněl výkřik úžasu a bolesti, neboť lid králova syna miloval. A hned vysláni byli ke králi přední zástupci lidu, aby prosili za milost pro jeho syna. Tu král poručil svými hlasateli svolati všecken lid, a když tento v nepřehledných zástupech plnil náměstí, vystoupil král a usedl na trůn. Byl předveden spoutaný jeho syn. A král bledý a přísný pravil jemu: „Ty jako zbouřenec propadl jsi životem; ale na prosbu lidu chci ti dáti milost. Musíš však pokáním odčiniti svůj hřích a příkladem poslušnosti napravit pohoršení, které jsi způsobil. Viz, zde je provaz, na němž jsi měl zemřít! Ten věším tobě na krk a s ním půjdeš veřejně ulicemi města, aby všichni viděli, jak věrolomný syn králův pyká za svůj zločin. Až se z této cesty vrátíš, potom ti odpustím.“ Slyše tato slova, vrhl se syn k nohám otcovým a zvolal: „Otče, toho ode mne nežádej! To nemohu učiniti. Co by tomu lidé řekli?“ — Tu král znovu zaplál prudkým hněvem a pravil přísně: „Ty nemůžeš? Ty namítáš, co by tomu lidé řekli? Nuže poznej, co tomu lidé řeknou!“ A hned dal sám synu svému provaz na hrdlo, do rukou poručil mu dáti číši naplněnou až po kraj červeným vínem, a dodal: „A nyní jdi! Dva kati s obnaženými meči půjdou vedle tebe a jestli jediná jen krůpěj z poháru skane na zemi, ihned setnou ti hlavu.“

Syn s provazem na hrdle, drže v rukou číši naplněnou až po kraj vínem, nastoupil cestu. Dva kati s ním. Šel pomalu, stále upíraje zrak svůj na číši vína, aby ni jediná krůpěj neskanula na zemi. Kráčel ulicemi, nevěda, jak dlouho již jde. — Tu náhle cítí, že kdosi poroučí, aby se zastavil, a bere mu číši z ruky. A když nyúl po prvé pozdvihne oči od číše, vidí otce. Ten vyňal číši z jeho rukou. Za hlubokého ticha, které za-

vládl zástupeni, tázal se nyní otec svého syna: „Nuž, pověz, co tomu lidé řekli?“ A tu syn, vrhnuv se znovu k nohám otcovým a líbaje ruce jeho, pravil: „Otče, nevím. Neměl jsem času na to mysliti.“

Drazí přátelé! Nejsme i my podobní nevděčnému, vzdornému synu královu? Nezasloužíme spravedlivého trestu? Ale Bůh je hotov nám odpustiti. Musíme však i my zahleděti se v Nejsvětější srdce Kristovo a stále je míti na paměti, jako onen králův syn, jenž šel ulicemi, neustále upíraje zrak svůj na onu číši. Či chceme i my namítati: „Co by tomu lidé řekli?“ Tam, kde se jedná o Krista, jeho církev, naši spásu, pryč s každou lichou bázňí. „Co tomu říká Bůh a naše svědomí, a ne co říkají lidé,“ musí býti heslem našeho života. Kristus se vtělil, žil, trpěl a zemřel pro nás, my musíme žíti pro Krista a podle Krista. Láska za lásku, ano i život za život. — Naší povinností je hájiti Krista a jeho církev proti všem jejich nepřátelům. Svoji láskou chladiti a zacelovati rány, které Nejsvětějšímu srdci Páně hříšný a nevěrecký svět stále zasazuje. Rozbolněné srdce Kristovo hledá našeho soucitu. Žádá toho na nás. - -

A když nyní končím svá rozjímání, vzpomínám výjevu, který se udál v onen první, velký pátek před domem Pilátovým. Jasně si vědom nevinu odsouzeného Spasitele, ale pro lidskou bázeň zapírající všechnu spravedlnost, myl si Pilát před poštvaným židovským davem ruce, řka: „Nevinen jsem já smrtí tohoto spravedlivého.“ A tu odpovídá mu zaslepený lid: „Krev jeho na nás a na naše syny!“ Prahli po Kristově krvi; jejich nenávisť mohla býti jedině jí utišena. Následky smrti Kristovy sami chtěli si vzíti na svědomí své a svých dítek. Těmi slovy nevyřkli však ortel smrti nad Kristem, vyřkli ortel sami nad sebou a svými potomky. Trest za nevinně prolitou krev Kristovu svolali na sebe.

Táž slova, ale zcela v jiném smyslu, voláme i my: Krev Kristova nechť padá na nás, na naše potomky jako krev spasná, krev výkupná, jež očisťuje a slíbí. Srdce Kristovo, z něhož proudí prameny posvěcující milosti, budiž nám zdrojem síly a lásky! Srdce Kristovo

budiž nám štítem proti pokušením světa! Budiž věčnou lampou, zavěšenou v duši ku tvé oslavě! Budiž hvězdou, jež svítiti nám bude na pouti tímto slzavým údolím až k jeho trůnu v říši věčné radosti a lásky. Srdce Kristovo budiž duchovním sluncem národů, aby z příkladu jeho lásky učily se milovati se navzájem, poznávaly se jako synové téhož Otce, vykoupení jeho Synem, Ježíšem Kristem! Amen.

